

Politika zaštite Safeguarding policy

JUL 2023.

I Uvod

Crnogorski olimpijski komitet (COK) posvećen je stvaranju bezbjednog i podržavajućeg okruženja za sve one koji učestvuju u njegovim aktivnostima, uključujući sportiste, trenere, osoblje i volontere. COK je svjestan značaja zaštite pojedinaca i zalaže se za njihovu zaštitu od zlostavljanja, zanemarivanja i drugih oblika štetnih ponašanja. Ova Politika ima za cilj da naglasi COK-ovu neupitnu posvećenost zaštiti i opsežnim mjerama koje će COK da preduzme radi osiguravanja dobrobiti i bezbjednosti svih pojedinaca uključenih u njegove aktivnosti.

COK nedvosmisleno izražava svoju posvećenost zaštiti dobrobiti svih pojedinaca koji učestvuju u sportu, sa posebnim naglaskom na djecu i druge ranjive osobe. COK prepoznaje značaj stvaranja okruženja koje štiti njihovu dobrobit, kako fizičku tako i emocionalnu.

Ova Politika zaštite ima za cilj da jasno objasni svoje svrhe i opseg, uz definisanje načela i smjernica koje utvrđuju COK-ovu posvećenost zaštiti. Ona daje prikaz COK-ovih odgovornosti i očekivanja koja se postavljaju pred pojedince povezane sa COK-ovima aktivnostima.

Politika zaštite Crnogorskog olimpijskog komiteta se sastoji od sljedećih djelova:

- **definicije ključnih pojmova i koncepata:** ovaj dio pojašnjava ključne pojmove koji se koriste u ovoj politici, uključujući zaštitu, zlostavljanje, zanemarivanje, nanošenje štete i ranjive osobe. Ovaj dio obezbjeđuje razumijevanje svih pojmova u kontekstu ove Politike.
- **izjava o politici:** izjava o politici potvrđuje COK-ovu posvećenost promovisanju bezbjednog i zdravog okruženja za sve one koji učestvuju u njegovim aktivnostima. Ona naglašava odgovornost COK-a da, na pravilan i odgovarajući način, sprječava i reaguje na zlostavljanje, zanemarivanje i nanošenje štete.
- **uloge i odgovornosti:** ovaj dio razrađuje COK-ovu odgovornost za sprovođenje Politike zaštite i imenovanje službenika/ce za zaštitu. Ovaj dio takođe ističe zajedničku odgovornost svih pojedinaca koji su uključeni u COK-ove aktivnosti da promovišu bezbjedno okruženje i prijave svaku sumnju ili navode vezane za zlostavljanje ili zanemarivanje.
- **pravni okvir:** ova Politika se poziva na relevantne međunarodne i domaće pravne okvire, uključujući međunarodne konvencije, Olimpijsku povelju i državne zakone, koji uspostavljaju obaveze i daju smjernice za zaštitu i sprječavanje diskriminacije i drugih negativnih pojava.

- **zahtjevi za sportske organizacije:** Ova sekcija opisuje zahtjeve za nacionalne saveze i druge sportske organizacije u cilju stvaranja sigurnog okruženja koje stavlja naglasak na dobrobit i zaštitu svih osoba uključenih u sport
- **mjere zaštite:** ovaj dio detaljno opisuje konkretne mjere za zaštitu pojedinaca, uključujući smjernice za bezbjedniji postupak angažovanja osoblja, obavezu obuku o zaštiti, i postupke za reagovanje na sumnje ili optužbe za zlostavljanje ili nedolično ponašanje.
- **obuka i obrazovanje:** ova Politika preporučuje obuku o zaštiti za sve pojedince koji su uključeni u aktivnosti COK-a i naglašava značaj obrazovanja i podizanja svijesti kod roditelja, staratelja i sportista.
- **monitoring i evaluacija:** ovaj dio naglašava redovan monitoring i evaluaciju Politike zaštite, kao i njeno sprovođenje radi reagovanja na novonastale probleme ili brige i obezbjeđivanja neprekidne učinkovitosti.
- **komunikacija i promocija:** ovaj dio objašnjava smjernice za učinkovito informisanje o Politici svih pojedinaca koji su uključeni u aktivnosti COK-a, kao i o strategijama za podizanje svijesti i razumijevanja Politike.

II DEFINICIJE KLJUČNIH POJMOVA

Dijete: Prema članu 1. Konvencije Ujedinjenih nacija o pravima djeteta, dijete je svako ljudsko biće mlađe od 18 godina, osim ako zakon koji se odnosi na dijete ne odredi raniji trenutak punoljetnosti.

Zaštita: postupak zaštite pojedinaca od zlostavljanja, zanemarivanja, iskorišćavanja i drugih oblika nanošenja štete. Zaštita uključuje mjere koje osiguravaju bezbjednost, dobrobit i dostojanstvo pojedinaca.

Zlostavljanje: svaka radnja ili ponašanje koje uzrokuje ili može da uzrokuje fizičku, emocionalnu, seksualnu ili finansijsku štetu drugoj osobi. Zlostavljanje uključuje nasilje, uznemiravanje, zastrašivanje ili prinudu.

Fizičko zlostavljanje: svako namjerno nasilje, agresija ili fizička povreda nanijeta drugoj osobi. Ovo obuhvata upotrebu sile kao što su udaranje, šamaranje, guranje ili nanošenje tjelesne povrede, bola ili štete.

Emocionalno zlostavljanje: ponašanja ili radnje koje nanose psihološku ili emocionalnu štetu pojedincu. Ova vrsta zlostavljanja uključuje verbalne napade, uvrede, ponižavanje, zastrašivanje, prijetnje, manipulisanje ili neprekidno kritikovanje. Emocionalno zlostavljanje može da ima dugotrajan uticaj na samopouzdanje, mentalnu dobrobit i opšte emocionalno zdravlje osobe.

Seksualno zlostavljanje: svaka seksualna aktivnost koja je nekoj osobi nametnuta putem sile, prinude, manipulacije ili iskorišćavanja. Ovo obuhvata radnje kao što su seksualni napadi, silovanja, zlostavljanja, neželjeno seksualno nametanje ili bilo koji oblik seksualnog kontakta bez izričitog i dobrovoljnog pristanka predmetne osobe.

Finansijsko zlostavljanje: finansijsko zlostavljanje uključuje nepravilno ili neovlašćeno korišćenje finansijskih izvora, imovine ili sredstava osobe radi lične dobiti ili kontrole. Ovo zlostavljanje se može manifestovati kao krađa, prevara, iskorišćavanje, prinuda ili manipulacija, sa ciljem sticanja kontrole nad finansijskim poslovima neke osobe, ograničavanja pristupa njegovim/njenim finansijskim izvorima ili iskorišćavanja njegove/njene finansijskog zavisnosti.

Zanemarivanje: pružanje neodgovarajuće njege, podrške ili pažnje osobi, što dovodi do štete ili moguće štete po njegovu/njenu dobrobit. Zanemarivanje može da uključuje uskraćivanje osnovnih potreba kao što su hrana, smještaj, zdravstvena njega, obrazovanje ili emocionalna podrška.

Šteta: fizička ili emocionalna šteta nastala usljed zlostavljanja, zanemarivanja, iskorišćavanja ili drugih oblika lošeg ponašanja. Ona se može manifestovati kao fizičke povrede, psihološke traume, smanjeno samopoštovanje ili dugotrajni negativni uticaji na dobrobit osobe.

Iskorišćavanje: čin iskorišćavanja neke osobe na nepravičan način radi lične koristi, često uz zloupotrebu moći, povjerenja ili autoriteta. Može da uključuje finansijsko iskorišćavanje, radno iskorišćavanje ili iskorišćavanje u lične ili seksualne svrhe.

Ranjiva osoba: osoba koja može da bude pod povećanim rizikom da bude izložena štetnom ponašanju zbog različitih činilaca, uključujući uzrast, invaliditet, bolest, mentalno zdravlje, kognitivne sposobnosti ili ukoliko zavisi od drugih u smislu njege i podrške. Ranjivim osobama treba dodatna zaštita i podrška kako bi se obezbijedila njihova bezbjednost i dobrobit.

Nedolično ponašanje: ponašanje ili radnje koje su u suprotnosti sa etičkim standardima, kodeksima ponašanja ili pravnim obavezama. Ovakvo ponašanje obuhvata kršenje profesionalnih odgovornosti, neprikladne odnose ili radnje koji štete ugledu ili povjerenju u sportskom okruženju.

Zaštita djece: mjere i radnje preduzete radi sprječavanja i reagovanja na zlostavljanje, zanemarivanje, iskorišćavanje i štetno ponašanje koje je konkretno usmjereno prema djeci. Ova zaštita obuhvata politike, postupke i prakse usmjerene ka osiguranju bezbjednosti i dobrobiti djece uključene u olimpijske aktivnosti.

Obaveza brige: pravna i moralna odgovornost Crnogorskog olimpijskog komiteta i njegovih članova da osiguraju bezbjednost, dobrobit i zaštitu osoba uključenih u olimpijske aktivnosti. Ova briga podrazumijeva preduzimanje razumnih koraka radi sprječavanja štetnih događaja i odgovarajućeg reagovanja na sumnje ili incidente.

Saglasnost: dobrovoljni pristanak ili dozvola koju daje osoba koja ima sposobnost razumijevanja i donošenja informisanih odluka. U kontekstu zaštite, saglasnost je ključna kada su u pitanju aktivnosti koje uključuju lične granice, privatnost ili fizički kontakt.

Ravnopravnost: postojanje ravnopravnosti u pravima, mogućnostima, tretmanu ili statusu. Ravnopravnost obuhvata ideju da se prema svim pojedincima treba odnositi pošteno i bez diskriminacije po osnovu svojstava kao što su rasa, pol, etnička pripadnost, religija, društveno-ekonomski status ili bilo koje drugo zaštićeno svojstvo.

Jednak pristup pravdi: načelo prema kojem svi pojedinci, bez obzira na svoje porijeklo, društveno-ekonomski status ili druga lična svojstva, treba da imaju iste mogućnosti i sposobnost da traže i dobiju pravdu u okviru pravnog sistema. Jedna pristup obezbjeđuje da svako ima jednako pravo na pristup i učešće u pravnom postupku, na pošteno i nepristrasno suđenje i da koristi pravne lijekove i zaštite.

Procjena rizika: postupak prepoznavanja i procjene mogućih rizika i opasnosti koje mogu da uzrokuju štetu osobama uključenim u olimpijske aktivnosti. Ovaj postupak uključuje procjenu vjerovatnoće i ozbiljnosti štete i sprovođenje mjera za umanj enje ili otklanjanje rizika.

Mehanizam za prijavljivanje: jasni postupci i kanali putem kojih pojedinci mogu da prijave zabrinutosti, incidente ili sumnje na zlostavljanje, zanemarivanje, iskorišćavanje ili štetu. Ovi postupci obezbjeđuju da informacije stignu do odgovarajućih organa radi istrage i preduzimanja odgovarajućih mjera.

Zviždanje: čin prijavljivanja sumnji, nedoličnog ponašanja ili nepravilnosti unutar organizacije. Ovakvo prijavljivanje štiti pojedince koji otkrivaju informacije o kršenjima, pruža zaštitu od odmazde i promoviše transparentnost i odgovornost.

Inkluzivnost: ulaganje aktivnog i svjesnog napora kako bi svi pojedinci, bez obzira na svoje porijeklo, rasu, etničku pripadnost, pol, invaliditet ili druga svojstva, imali jednak pristup, mogućnosti i učešće u olimpijskim aktivnostima. Uključivanje promoviše raznolikost, pravičnost i poštovanje.

Kodeks ponašanja: skup načela, standarda i smjernica koji definišu očekivano ponašanje i postupanje osoba povezanih sa Crnogorskim olimpijskim komitetom. Kodeks naglašava integritet, iskrenost, poštovanje i etičko ponašanje u svim aspektima olimpijskih aktivnosti.

Povjerljivost: obaveza da se osjetljive informacije tretiraju diskretno i da se ne otkrivaju ili dijele sa neovlašćenim osobama. Povjerljivost je od suštinskog značaja za zaštitu privatnosti i dostojanstva osoba i za pravilno sprovođenje istraga i intervencija.

Multidisciplinarni pristup: saradnja i usaglašenost između različitih stručnjaka, uprava i zainteresovanih strana koje su uključene u zaštitu. Ovakav pristup obezbjeđuje

sveobuhvatnu reakciju, dijeljenje znanja i holističku podršku osobama koje mogu da budu pod rizikom ili su već pretrpjele štetu.

Izvori ovih definicija potiču iz različitih dokumenata, publikacija i smjernica koje se odnose na zaštitu i zaštitu djece, uključujući, ali ne ograničavajući se na, Izjavu Međunarodnog olimpijskog komiteta: Zlostavljanje i zlostavljanje u sportu (2016), Konvenciju Ujedinjenih nacija o pravima djeteta (UNCRC), nacionalno zakonodavstvo i pravne okvire i sl.

III IZJAVA O POLITICI

COK se obavezuje da promoviše bezbjedno i zdravo okruženje za sve osobe uključene u njegove aktivnosti. COK će preduzeti sve potrebne korake kako bi spriječio zlostavljanje, zanemarivanje i druge oblike štetnih ponašanja i pravovremeno i na odgovarajući način reagovati na sve sumnje ili optužbe za zlostavljanje.

Ova Politika se odnosi na sve osobe uključene u aktivnosti COK-a, uključujući sportiste, trenere, osoblje, volontere i sve druge osobe povezane sa aktivnostima COK-a.

Ona se primjenjuje na sve članove COK-a i nacionalnih sportskih saveza, sportiste, trenere i osoblje koji učestvuju u takmičenjima sa olimpijskog kalendara, kao i na izabrane ili imenovane zaposlene, članove Upravnog odbora, članove komisija i savjeta COK-a. Politika ističe poštovanje Kodeksa ponašanja, promovisanje principa dostojanstva, jednakosti, inkluzivnosti, fer igre, integriteta i nulte tolerancije prema diskriminaciji, zlostavljanju, korupciji i neetičkom ponašanju. Obuhvatajući čitav spektar osoba povezanih s aktivnostima COK-a, ova Politika ima za cilj razvijanje sigurnog, poštovanja vrijednog i inkluzivnog okruženja za sve uključene.

IV ULOGE I ODGOVORNOSTI

COK je odgovoran za učinkovitu primjenu ove Politike zaštite. U skladu sa tim, COK će imenovati službenika/cu za zaštitu koji će preuzeti ključnu ulogu nadzora nad sprovođenjem ove Politike. Ovaj imenovani službenik/ca će takođe osigurati da sve osobe uključene u aktivnosti COK-a budu dobro informisane o svojim konkretnim ulogama i odgovornostima u vezi sa zaštitom.

Važno je da svaka osoba, koja je uključena u aktivnosti COK-a, aktivno doprinosi stvaranju bezbjednog i zdravog okruženja. Svi su dužni da odmah prijave svaku sumnju ili optužbu za zlostavljanje ili zanemarivanje odgovarajućoj osobi ili organima, čime igraju ključnu ulogu u očuvanju načela zaštite.

Neophodno je prepoznati ključne osobe koje će preuzeti određenu odgovornost za zaštitu, uključujući tu i imenovanog službenika/cu za zaštitu. Imenovani službenik/ca za zaštitu ima bitnu ulogu u sprovođenju Politike zaštite. Njegove/njene obaveze su:

- usklađivanje i nadzor nad sprovođenjem mjera zaštite: službenik/ca za zaštitu preuzima koordinaciju svih aspekata zaštite u okviru COK-a. Osigurava uspostavljanje odgovarajućih politika, postupaka i smjernica u cilju sprječavanja i reagovanja na zlostavljanje, zanemarivanje i druge oblike ponašanja koje nanosi štetu. Ovo obuhvata razvoj i sprovođenje učinkovitih mehanizama za prijavljivanje, postupaka procjene rizika i programa obuke.
- obezbjeđivanje učinkovitog sprovođenja: službenik/ca za zaštitu obezbjeđuje da se Politika zaštite učinkovito primjenjuje u cijeloj organizaciji. On/a blisko sarađuje sa relevantnim zainteresovanim stranama, kao što su treneri, osoblje, volonteri i sportisti, kako bi promovisao/la svijest i razumijevanje Politike i njenih zahtijeva. Službenik/ca daje smjernice, podršku i resurse osobama uključenim u aktivnosti COK-a kako bi im pomogao/la da ispune svoje odgovornosti u pogledu zaštite.
- djelovanje kao kontakt osoba: službenik/ca za zaštitu služi kao glavni kontakt za pitanja ili sumnje u vezi sa zaštitom. On/a sa dužnom pažnjom prima i povjerljivo obrađuje prijave zlostavljanja, nepravilnosti ili druge probleme u pogledu zaštite. Službenik/ca upućuje pojedince u pogledu toga šta treba da preduzmu, osigurava da se prijave pravilno dokumentuju i olakšava potrebne istrage ili intervencije.

Pored toga, svi oni koji učestvuju u aktivnostima COK-a, uključujući trenere, osoblje, volontere i sportiste, će imati posebne odgovornosti koje su navedene u politici zaštite. Te odgovornosti su jasno utvrđene kako bi se osiguralo da svi razumiju svoje uloge u održavanju bezbjednog okruženja. Ovo su neki od uobičajenih zadataka za sljedeće osobe:

Treneri: treneri su odgovorni za stvaranje bezbjednog i podržavajućeg okruženja za sportiste. Oni treba da obrate pažnju, da prepoznaju i da reaguju na znakove zlostavljanja, zanemarivanja ili nanošenja štete. Treneri igraju ključnu ulogu u promovisanju pozitivnih i poštovanja vrijednih odnosa, pružanju odgovarajućeg nadzora i prijavljivanju svih sumnji ili incidenata službeniku/ci za zaštitu.

Osoblje: članovi osoblja su dužni da budu upoznati sa Politikom zaštite i svojom ulogom u njenom sprovođenju. Oni treba da prođu odgovarajuću obuku o zaštiti i da budu spremni da prepoznaju, prijave i odgovore na svaku sumnju u vezi sa zaštitom. Članovi osoblja takođe doprinose održavanju bezbjedne organizacione kulture koja na prvo mjesto stavlja dobrobit osoba uključenih u COK-ove aktivnosti.

Volonteri: volonteri imaju važnu ulogu u podršci aktivnostima COK-a i treba da budu upoznati sa Politikom zaštite. Oni treba da prate smjernice navedene u politici,

održavaju odgovarajuće lične granice i prijavljuju svaku sumnju ili incidente koje primijete ili saznaju tokom svog rada sa COK-om.

Sportisti: sportisti su dužni da se upoznaju sa svojim pravima i aktivno doprinose bezbjednom sportskom okruženju u kome postoji poštovanje. Oni treba da se upoznaju sa Politikom zaštite, razumiju postupke prijavljivanja i prijavljuju sve sumnje ili incidente odgovarajućim vlastima ili službeniku/ci za zaštitu. Sportisti takođe igraju ulogu u promovisanju pozitivne i uključujuće atmosfere, u poštovanju granica i podršci drugim učesnicima.

V PRAVNI OKVIR

- Univerzalna deklaracija o ljudskim pravima,
- Olimpijska povelja (Međunarodni olimpijski komitet),
- Ugovor o funkcionisanju Evropske unije,
- Evropska povelja o sportu (Savjet Evrope),
- Međunarodna povelja o fizičkom vaspitanju, fizičkoj aktivnosti i sportu (UNESCO),
- Međunarodna konvencija o ukidanju svih oblika rasne diskriminacije,
- Konvencija o ukidanju svih oblika diskriminacije žena,
- Konvencija o pravima osoba sa invaliditetom,
- Konvencija Ujedinjenih nacija o pravima djeteta,
- konvencija Savjeta Evrope o zaštiti djece od seksualnog iskorišćavanja i seksualnog zlostavljanja (Lanzarotska konvencija),
- Konvencija međunarodne organizacije rada, br. 182,
- Ustav Crne Gore,
- Krivični zakonik Crne Gore
- Zakon o zabrani zlostavljanja na radnom mjestu
- Zakon o bezbjednosti i zdravlju na radu i
- Zakon o zabrani diskriminacije.

VI ZAHTEJEVI ZA NACIONALNE SAVEZE I SPORTSKE ORGANIZACIJE U CRNOJ GORI, ZA STVARANJE SIGURNOG OKRUŽENJA

Stvaranje bezbjednog i podržavajućeg okruženja za sve osobe uključene u sport je od najvećeg značaja. Sljedeće zahtjevi za nacionalne saveze i sportske organizacije u Crnoj Gori su ključni za promovisanje takvog okruženja:

- **Imenovanje obučenog službenika za zaštitu:** odrediti osobu unutar svake organizacije koja će biti odgovorna za nadzor inicijativa za zaštitu i biti tačka kontakta za sve sumnje ili incidente u vezi sa zaštitom. Ova osoba treba da prođe specijalizovanu obuku o praksama i postupcima zaštite.

- **Donošenje i implementacija politike zaštite:** stvoriti sveobuhvatnu politiku zaštite koja jasno definiše posvećenost organizacije obezbjeđivanju sigurnosti i dobrobiti svih uključenih osoba. Ova politika treba da pruži smjernice o sprječavanju zlostavljanja, zanemarivanja, diskriminacije i drugih negativnih pojava, postupcima prijavljivanja i posljedicama za svako kršenje politike.
- **Sprovođenje posebnih mjera zaštite tokom takmičenja:** razviti posebne mjere zaštite koje će se primjenjivati tokom takmičenja, uključujući pojačani nadzor, praćenje dobrobiti sportista i protokole za suočavanje sa bilo kakvim sumnjama ili incidentima koji mogu nastati tokom ovih događaja.
- **Uspostavljanje mehanizama prijavljivanja i sistema za upravljanje slučajevima:** uspostaviti jasne i pristupačne mehanizme prijavljivanja koji će pojedincima omogućiti da prijave sumnje ili incidente u vezi sa zaštitom. Razviti sistem za upravljanje slučajevima kako bi se osiguralo da prijavljeni slučajevi budu obrađeni promptno, povjerljivo i uz odgovarajuću podršku i praćenje.
- **Uspostavljanje jasnih smjernica:** od suštinskog je značaja da se uspostave jasne i sveobuhvatne smjernice kako bi se osigurala fizička i emocionalna bezbjednost svih osoba uključenih u sport. Ovo podrazumijeva osiguravanje bezbjednih i dobro održavanih objekata, sprovođenje učinkovitih bezbjednosnih protokola i stvaranje pozitivne i uključujuće atmosfere.
- **Promovisanje kulture poštovanja, poštene igre i ravnopravnosti:** nacionalni savezi i sportske organizacije treba aktivno da njeguju kulturu koja vrednuje i promoviše poštovanje, fer plej i ravnopravnost. To se može postići sprovođenjem programa obrazovanja i podizanja svijesti o temama kao što su različitost, uključivanje, diskriminacija, vršnjačko nasilje i zlostavljanje. Treneri, osoblje, volonteri i sportisti treba da budu podsticani da se jedni prema drugima odnose dostojanstveno i sa poštovanjem, stvarajući okruženje u kojem se svako osjeća vrednovano i podržano.
- **Upravljanje rizičnim situacijama i ponašanjima:** treba preduzeti proaktivne mjere kako bi se prepoznale rizične situacije ili ponašanja i kako bi se njima upravljalo. Ovo podrazumijeva postavljanje jasnih granica i očekivanja za prihvatljivo ponašanje, pružanje odgovarajućeg nadzora i brzo i učinkovito reagovanje na svaku sumnju ili incident. Neophodno je sprovoditi redovne procjene rizika radi prepoznavanja mogućih opasnosti i primijene odgovarajućih mjera za njihovo ublažavanje, uz osiguravanje bezbjednosti i dobrobiti svih učesnika.
- **Redovan monitoring i evaluacija:** nacionalni savezi i sportske organizacije treba da usvoje kulturu neprekidnog praćenja i procjenjivanja kako bi se obezbijedila učinkovitost mjera zaštite. Redovne procjene treba da se

sprovođe radi prepoznavanja oblasti koje bi trebalo poboljšati, rješavanja novih sumnji i obezbjeđivanja da sprovedene strategije ostanu relevantne i učinkovite.

VII MJERE ZAŠTITE

Da bi se obezbijedila zaštita svih osoba uključenih u COK-ove aktivnosti, COK će primijeniti sljedeće mjere zaštite:

- **Kodeks ponašanja:** COK će uspostaviti i sprovesti kodeks ponašanja koji se odnosi na sve osobe uključene u njegove aktivnosti. Kodeks ponašanja će utvrditi očekivanja u vezi sa ponašanjem i posljedice svakog kršenja Kodeksa.
- **Angažovanje i obuka osoblja:** COK će se pobrinuti da sve osobe uključene u njegove aktivnosti prođu odgovarajuće postupke u vezi angažovanja i obuke osoblja, uključujući tu i provjeru istorije osobe i, ukoliko je potrebno, provjere kaznene evidencije, odnosno dostavljanje uvjerenja o neosuđivanosti, kao i obuku o zaštiti.
- **Mehanizmi prijavljivanja:** COK će uspostaviti i promovisati jasne i anonimne mehanizme prijavljivanja svih sumnji ili optužbi za zlostavljanje i drugo neetičko ponašanje.

Ovi mehanizmi mogu uključivati, ali nijesu ograničeni na:

- Jasne kanale putem kojih pojedinci mogu prijaviti svoje sumnje ili optužbe, kao što su adrese e-pošte, telefonski brojevi za hitne slučajeve ili on line obrasci za prijavu. Kontakt informacije za prijavljivanje će biti objavljene i lako dostupne svim zainteresovanim stranama, uključujući sportiste, trenere, osoblje, volontere i druge relevantne strane.
- Jasne procedure za prijavu sumnji ili optužbi. To može uključivati pružanje jasnih uputstava o tome kako podnijeti prijavu, koje informacije treba uključiti i kome treba uputiti prijavu.
- Brz i adekvatan odgovor na sve primljene prijave. To podrazumijeva potvrdu prijema prijave, temeljnu istragu i preduzimanje neophodnih mjera kako bi se riješile sumnje ili optužbe. Prioritet svake reakcije biće sigurnost i dobrobit uključenih osoba, u cilju osiguravanja pružanja odgovarajuće podrške i preduzimanje potrebnih disciplinskih mjera.
- Samo osobe direktno uključene u obradu prijave i sprovođenje istrage će imati pristup informacijama. Informacije će biti dijeljene isključivo na

osnovu potrebe da bi se zaštitila privatnost i prava svih uključenih strana.

- Odredbe za zaštitu pojedinaca koji prijavljuju sumnje ili optužbe od bilo kakvih oblika odmazde. Jasno će se navesti da je odmazda protiv onih koji prijavljuju u dobroj namjeri strogo zabranjena i podložna disciplinskim mjerama. Ovo osigurava da pojedinci osjećaju sigurnost i povjerenje u prijavljivanju svojih sumnji.

COK će ozbiljno shvatiti sve prijave i pravovremeno i na odgovarajući način reagovati na svaku sumnju ili optužbu.

- **Povjerljivost:** COK će se pobrinuti da se sve prijave zlostavljanja i drugog neetičkog ponašanja tretiraju kao povjerljivi i osjetljivi podaci i da se dijele samo onima kojima je neophodno.
- **Procjene rizika:** COK će redovno vršiti procjene rizika svojih aktivnosti radi prepoznavanja mogućih opasnosti za bezbjednost i dobrobit osoba uključenih u COK-ove aktivnosti. COK će preduzeti odgovarajuće mjere za ublažavanje prepoznatih rizika.
- **Komunikacija i podizanje svijesti:** COK će sve osobe uključene u njegove aktivnosti informisati o ovoj politici i postupcima zaštite putem redovne komunikacije i obuke.
- **Nadzor:** COK će se pobrinuti da sve osobe uključene u aktivnosti COK-a imaju odgovarajući nadzor kako bi se spriječio nastanak bilo kakve štete, uključujući tu i zlostavljanje, zanemarivanje ili vršnjačko nasilje.

COK će uspostaviti jasne smjernice i pravila u vezi sa prikladnim ponašanjem i postupanjem za sve osobe uključene u aktivnosti COK-a. Ove smjernice će eksplicitno adresirati očekivanja za osobe koje vrše nadzor, sportiste, trenere, osoblje, volontere i druge relevantne učesnike. Pravila će naglasiti važnost poštovanja i sigurnih interakcija i postaviti standard za prikladno ponašanje.

COK bi trebao kontinuirano pratiti i evaluirati efektivnost svojih praksi nadzora i prilagođavati ih prema potrebi. To može uključivati prikupljanje povratnih informacija od učesnika, periodične procjene i praćenje najboljih praksi u zaštiti. Redovna evaluacija će osigurati da nadzor bude proaktivan i odgovoran prema nastalim potrebama i izazovima.

- **Bezbjedno fizičko i digitalno okruženje:** COK će se pobrinuti da su fizičko i digitalno okruženje u kojem se odvijaju aktivnosti COK-a sigurni i bezbjedni.

U cilju obezbjeđivanja sigurnog fizičkog i digitalnog okruženja za svoje aktivnosti, COK će implementirati nekoliko mjera:

- **Fizička sigurnost:** COK će staviti sigurnost svojih učesnika, osoblja i zainteresovanih strana na prvo mjesto implementiranjem sigurnosnih protokola i smjernica. One će uključivati sprovođenje procjena rizika za objekte i prostorije, osiguravanje pravilnog održavanja i inspekcije opreme i pridržavanje sigurnosnih propisa i standarda.
- **Digitalna sigurnost:** COK će edukovati svoje osoblje i zainteresovane strane o sigurnim digitalnim praksama, kao što su sigurnost lozinki, zaštita podataka i svjesnost o pokušajima krađe identiteta ili drugih online prevara. COK će takođe uspostaviti politike i postupke za zaštitu podataka kako bi se osiguralo odgovorno rukovanje osjetljivim informacijama.
- **Partnerstva i saradnja:** COK će sarađivati sa relevantnim domaćim i međunarodnim organizacijama kako bi promovisao bezbjednost i dobrobit osoba uključenih u COK-ove aktivnosti. Usvajanjem multidisciplinarnog pristupa i podsticanjem partnerstava i saradnje sa domaćim i međunarodnim organizacijama, COK može da iskoristi zajedničko znanje, izvore i stručnost kako bi stvorio snažan okvir zaštite. Ovaj pristup će unaprijediti sposobnost COK-a da zaštiti bezbjednost i dobrobit osoba uključenih u njegove aktivnosti, što na kraju doprinosi bezbjednom i uključivom sportskom okruženju.
- **Zaštita djece:** COK će uspostaviti i sprovoditi politike i postupke za zaštitu djece u cilju obezbjeđivanja zaštite djece koja su uključena u aktivnosti COK-a.

Crnogorski olimpijski komitet će razviti i sprovesti politike i postupke za zaštitu djece zajedno s drugim politikama, postupcima, protokolima i mehanizmima. Ovi napori će biti pokrenuti nakon usvajanja Politike zaštite od strane Skupštine COK-a. Kontinuirani pregled, unaprjeđenje i obuka će biti neodvojivi dio procesa implementacije kako bi se osigurala efektivnost i relevantnost mjera zaštite djece.

- **Zaštita žena:** COK je posvećen osiguravanju bezbjednosti i dobrobiti žena koje učestvuju u sportu. Ovo uključuje sprovođenje politika koje posebnu pažnju posvećuju rodu, uz pružanje programa obrazovanja i podizanja svijesti o rodnoj ravnopravnosti i rješavanje pitanja kao što su nasilje zasnovano na rodu, zlostavljanje i diskriminacija. COK će blisko da sarađuje sa organizacijama koje se bave pravima žena i rodnom ravnopravnošću radi razvijanja i sprovođenja učinkovitih mjera zaštite.
- **Zaštita LGBTIQ+ zajednice:** COK je posvećen stvaranju inkluzivnog i prihvatajućeg okruženja za osobe koje se identifikuju kao lezbijke, gejevi, biseksualne, transrodne, interpolne ili kvir osobe (osobe različitih identiteta, seksualne orijentacije i rodnog izraza, u daljem tekstu: LGBTIQ+). COK će

raditi na uklanjanju diskriminacije, promovisanju raznolikosti i uključenosti, kao i rješavanju svih oblika uznemiravanja ili isključivanja na osnovu seksualnog opredjeljenja ili rodnog identiteta. U saradnji sa LGBTIQ+ organizacijama i stručnjacima, COK će razviti posebne mjere zaštite kako bi osigurao bezbjednost i dobrobit osoba iz LGBTIQ+ zajednice koje su uključene u njegove aktivnosti.

- **Zaštita ostalih ranjivih osoba:** COK prepoznaje različite oblike ranjivosti sa kojima se osobe mogu suočavati i posvećen je njihovoj zaštiti. Ovdje spadaju, između ostalog, osobe iz marginalizovanih ili manjinskih zajednica, osobe iz socijalno i ekonomski ugroženih sredina i osobe sa posebnim zdravstvenim ili društvenim izazovima. COK će razviti prilagođene mjere zaštite u saradnji sa relevantnim organizacijama i stručnjacima kako bi se zadovoljile posebne potrebe ovih ranjivih grupa.
- **Praćenje i evaluacija:** COK će redovno pratiti i razmatrati svoju Politiku i postupke zaštite kako bi obezbijedio njihovu učinkovitost i izvršio sve neophodne izmjene.

VIII OBUKE I EDUKACIJA

Crnogorski olimpijski komitet prepoznaje ključnu ulogu obuke i obrazovanja u promovisanju bezbjednog i sigurnog okruženja za sve osobe uključene u sport.

COK-ova Politika zaštite navodi sljedeće mjere koje garantuju sveobuhvatnu obuku i obrazovanje:

- **Obuka o zaštiti:** COK preporučuje da svi koji su uključeni u sport, uključujući sportiste, trenere, osoblje, volontere i zvaničnike, prođu obuku o zaštiti, koju će COK periodično sprovoditi. Ove obuke imaju za cilj podizanje svijesti o raznim oblicima zlostavljanja, zanemarivanja i nepravilnog postupanja, kao i pružanje znanja i vještina za prepoznavanje, sprječavanje i reagovanje na probleme u vezi sa zaštitom. Obuka će obuhvatiti teme kao što su prepoznavanje znakova zlostavljanja, postavljanje odgovarajućih ličnih granica, postupak prijavljivanja i značaj stvaranja bezbjednog okruženja.
- **Edukacija i informisanje roditelja, staratelja i sportista:** COK prepoznaje ključnu ulogu roditelja, staratelja i sportista u promovisanju bezbjednosti i dobrobiti sportista. Zbog toga se COK obavezuje da pruži programe obrazovanja i informisanja posebno prilagođene ovim učesnicima. Ovi programi će se usredsrijediti na podizanje svijesti o načelima zaštite, osnaživanje roditelja i staratelja da prepoznaju i reaguju na moguće rizike ili probleme, kao i obrazovanje sportista o njihovim pravima, obavezama i dostupnim sistemima podrške.

Kroz obuku i ciljane programe obrazovanja, COK ima za cilj da podstakne zajedničku odgovornost i kulturu zaštite među svim osobama uključenim u sport. Unaprjeđenjem znanja, svijesti i razumijevanja, COK želi da stvori bezbjedno i podržavajuće okruženje koje na prvo mjesto stavlja dobrobit sportista i koje se pridržava najviših standarda zaštite.

Obuke i inicijative za obuku biti redovno razmatrane i ažurirane kako bi bile u skladu sa najboljim praksama i najnovijim smjernicama za zaštitu. COK će sarađivati sa relevantnim stručnjacima Međunarodnog olimpijskog komiteta, organizacijama i zainteresovanim stranama kako bi obezbijedio da programi obuke i edukacije budu učinkoviti, relevantni i u skladu sa novim potrebama i izazovima u vezi sa zaštitom.

IX MONITORING I EVALUACIJA

Da bi se osigurala učinkovitost Politike zaštite i njene primjene, Crnogorski olimpijski komitet će redovno da razmatra ovu Politiku i prati njeno sprovođenje.

COK-ova politika zaštite navodi sljedeće mjere koje će olakšati neprekidno praćenje i razmatranje:

- **Redovno razmatranje Politike zaštite:** COK se obavezuje da redovno razmatra Politiku zaštite kako bi procijenio njenu relevantnost, učinkovitost i usklađenost sa najnovijim najboljim praksama i pravnim propisima. Ova razmatranja će uključivati konsultacije sa relevantnim zainteresovanim stranama, uključujući sportiste, trenere, osoblje i eksperte iz različitih oblasti. Kako bi se osiguralo da Politika ostane aktuelna i usklađena sa najvišim standardima zaštite, vršiće se neophodna ažuriranja ili izmjene i dopune Politike.
- **Praćenje sprovođenja Politike zaštite:** COK će uspostaviti mehanizme za praćenje sprovođenja Politike zaštite u okviru svojih aktivnosti i povezanih organizacija. Ovo obuhvata redovno procjenjivanje usklađenosti sa smjernicama, postupcima i standardima obuke koje propisuje ova Politika. Praćenje može da uključuje unutrašnje revizije, alate za samoprocjenu i spoljne procjene kako bi se obezbijedila dosljednost i učinkovitost praksi zaštite.
- **Jasne smjernice za prijavljivanje i rješavanje problema:** COK će pružiti jasne smjernice za prijavljivanje i rješavanje svih problema i pitanja u vezi sa zaštitom. Osobe koje su uključene u aktivnosti COK-a, uključujući sportiste, trenere, osoblje i volontere, biće ohrabrene i podržane da prijave sve sumnje koje imaju u vezi sa zaštitom. COK će uspostaviti povjerljive kanale za prijavljivanje i obezbijediti da se prijave rješavaju brzo, temeljno i na odgovarajući način.

COK se obavezuje da održava otvorenu i transparentnu kulturu koja podstiče iznošenje sumnji bez straha od osвете. Sve prijave i sumnje se shvataju ozbiljno, a kao odgovor na njih se preduzimaju odgovarajuće mjere. COK će uvijek na prvo mjesto da stavlja dobrobit i bezbjednost svih osoba uključenih u njegove aktivnosti i nastojće da neprekidno unaprjeđuje mjere zaštite na osnovu rezultata postupka praćenja i razmatranja.

Kroz redovno praćenje i razmatranje, uz jasne smjernice za prijavljivanje, COK će poboljšati učinkovitost svojih napora u vezi sa zaštitom, prepoznati oblasti za poboljšanje i da obezbijediti da se dobrobit svih osoba uključenih u njegove aktivnosti dosljedno štiti i stavlja na prvo mjesto.

X KOMUNIKACIJA I PROMOCIJA

Učinkovita komunikacija i promocija Politike zaštite su od suštinskog značaja kako bi se obezbijedilo da sve osobe uključene u sport budu svjesne svojih prava, odgovornosti i mjera koje su preduzete radi zaštite njihove dobrobiti.

Crnogorski olimpijski komitet, nakon usvajanja Politike, će razviti sljedeće smjernice i strategije za komunikaciju i promociju politike zaštite:

- **Smjernice za komunikaciju Politike zaštite:** COK će uspostaviti jasne smjernice za komunikaciju Politike zaštite svim osobama uključenim u sport. Ove smjernice će utvrditi željene kanale komunikacije, poput zvaničnih internet stranica, biltena i platformi društvenih mreža, putem kojih će Politika biti saopštena drugima. Materijali za komunikaciju će biti lako dostupni, sveobuhvatni i dostupni na crnogorskom i engleskom jeziku kako bi se obezbijedila uključenost i razumijevanje.
- **Strategije za podizanje svijesti i razumijevanja:** COK se obavezuje da promoviše svijest i razumijevanje politike zaštite među svim zainteresovanim stranama, kroz obuke i obrazovne programe, radionice, seminare, kampanje podizanja svijesti i kontinuiranu saradnju sa zainteresovanim stranama.

